

**UCHWAŁA NR 151/XXVII/16
RADY GMINY SŁUPNO
z dnia 5 września 2016 r**

**w sprawie przyjęcia „Sprawozdania z realizacji Gminnego Programu
Wspierania Rodziny na lata 2015-2017 za 2015 rok”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446), art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575) oraz Uchwały nr 40/IX/15 z dnia 1 czerwca 2015 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017, Rada Gminy uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjąć „Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017 za 2015 rok”, stanowiące załącznik do niniejszej Uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY**

Elżbieta Kuchta

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI „GMINNEGO PROGRAMU
WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2015 – 2017”
PRZYJĘTEGO UCHWAŁĄ NR 40/IX/15 RADY GMINY W SŁUPNIE
z dnia 01.06.2015 r.**

I. Wprowadzenie

Rodzina jest wspólnotą osób, najmniejszą komórką społeczną, a jako taka jest instytucją podstawową dla życia każdego społeczeństwa.

Dla dobra rodziny, która jest naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, konieczne jest wspieranie rodzin ze strony państwa, w tych przypadkach, kiedy własne zasoby i możliwości nie wystarczają, aby pokonać sytuacje trudne lub kryzysowe. Szczególnie dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspokaja jego potrzeby. Neutralna rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane są do wspierania rodziny, zobowiązane do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie.

Problemem przemocy w rodzinie na terenie Gminy Słupno zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego celem integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r. poz. 332, z póź.zm.) w pracę z rodziną zaangażowani są asystenci rodziny, o których stanowi art.11 ust.3 i art. 12 przedmiotowej ustawy. Rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki i polega na aktywnym wspieraniu rodziny. Zadaniem asystenta rodziny jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. W przepisach o pomocy społecznej zawarta jest zasada pomocniczości, która kładzie nacisk na wspieranie, a nie bezpośrednio zaspokajanie potrzeb.

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2017 stanowi realizację dyspozycji ustawowej i jest spójny ze strategią rozwiązywania problemów społecznych Gminy Słupno.

Podstawą działań ujętych w programie są w szczególności regulacje obowiązujących ustaw:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r. poz. 332, z póź.zm.);
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej;
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

II. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej

Diagnoza lokalna dotyczy funkcjonalności rodzin zamieszkujących w Gminie Słupno w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo- wychowawczych. Diagnoza dokonana w oparciu o dane z Urzędu Gminy w Słupnie oraz danych będące w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupnie.

Dla potrzeb programu opracowano kartę diagnostyczną, w której zawarto informacje podane w tabeli nr. 1.

Tabela nr. 1

Wyszczególnienie	Rok 2015
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	197
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	374
Liczba rodzin korzystających z Funduszu Alimentacyjnego	46
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	8
Liczba dzieci zamieszkujących w Gminie Słupno 0-17 lat	1477

Z posiadanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupnie danych wynika, że na dzień 31 grudnia 2015r. Gmina Słupno liczyła 7242 mieszkańców.

Przyczyny i nasilenie trudnych sytuacji życiowych rodzin, pokazuje tabela nr 2.

Tabela nr. 2

Występujący problem	Liczba środowisk
Ubóstwo	59
Bezdomność	1
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych- rodzina niepełna	40
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych- rodzina wielodzietna	19
Alkoholizm/problem alkoholowy	8
Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1
Zdarzenie losowe	0
Niepełnosprawność	58
Długotrwała lub ciężka choroba	88
Przemoc w rodzinie	1
Bezrobocie	64

Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach pomocy społecznej, ubóstwo, bezrobocie i długotrwała lub ciężka choroba w dalszym ciągu pozostają jako główne powody destabilizujące osoby i środowiska rodzinne. W 2015r. wśród 197 rodzin korzystających z pomocy społecznej, kwestia bezrobocia dotyczyła 64 rodzin. Inne powody deficytów to m.in. bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupnie wynika, że do końca 2015r. w pieczy zastępczej umieszczono 7 dzieci z terenu Gminy Słupno w tym:

- 5 dzieci umieszczonych jest w spokrewnionej rodzinie zastępczej
- 2 dzieci umieszczonych jest w placówce opiekuńczo-wychowawczej

III. Czas realizacji programu

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany na lata 2015 – 2017

IV. Odbiorcy programu

Odbiorcami programu są:

- 1) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -- wychowawczych;
- 2) Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki;
- 3) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

V. Cele główne i szczegółowe

Cel główny programu:

Celem głównym Programu jest pomoc dla rodzin zamieszkujących na terenie Gminy Słupno w stwarzaniu optymalnych warunków do wychowania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych.

Cele szczegółowe to:

- podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;
- wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo w celu przywrócenia prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie;
- podejmowanie działań koordynujących wobec podmiotów zajmujących się rodzinami dysfunkcyjnymi;
- pozostawienie dzieci i młodzieży w środowisku zamieszkania;
- wzmacnianie roli i funkcji rodziny;
- wsparcie w rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny;
- podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej;
- podnoszenie kompetencji służb i instytucji podejmujących działania z rodziną.

VI. Przewidywane efekty realizacji Programu

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny;
- wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego;
- ograniczenie patologii społecznej;
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenia skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

VII. Realizator programu:

Koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupnie w partnerstwie z:

Placówkami oświatowymi z terenu Gminy Słupno;

Urzędem Gminy Słupno;

Komisariatem Policji w Płocku;

Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;

Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Słupnie;

Gminny Ośrodek Kultury z/s w Cekanowie;

Centrum Medyczne „Rodzina” w Słupnie;

Powiatowym Urzędem Pracy w Płocku;

Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku;

Sądem Rejonowym w Płocku.

VIII. Zadania w zakresie wspierania rodziny:

Lp.	Nazwa zadania	Partnerzy w realizacji zadania
1.	Zapewnienie, rodzinie przeżywającej trudności, wsparcia i pomocy asystenta rodziny -Na koniec 2015r. tą formą wsparcia objęte było 25 rodzin z terenu Gminy Słupno	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupnie.
2.	Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego – psycholog, prawnik. -Od września do grudnia 2015 roku w każdy piątek od godz. 12.30 do 14.30 każdy mieszkaniec gminy Słupno miał możliwość skorzystania z bezpłatnych porad psychologa. -W ramach Porozumienia o wykonywaniu świadczeń wolontariackich od 28.09.2015 r. do 31.12.2015 r. bezpłatnie udzielano porad prawnych w każdy wtorek od 14.15 do 15.15.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupnie.

3.	Współpraca i wymiana informacji z instytucjami, organizacjami, stowarzyszeniami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. -W 2015r. w/w działania były realizowane z wymienionymi w zadaniu partnerami.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupnie, Gminny Ośrodek Kultury z/s w Cekanowie, Komisariat Policji w Płocku, Sąd Rejonowy w Płocku, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku, Placówki oświaty z terenu Gminy Słupno, Centrum Medyczne „Rodzina” w Słupnie.
4.	Wsparcie materialne ubogich rodzin z zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. -W 2015r. w/w zadanie było realizowane.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupnie.
5.	Finansowanie kosztów pomocy, o której mowa w art. 29ust.2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ponoszonych przez rodziny wspierające -W 2015r. nie występowała potrzeba realizacji powyższego zadania.	Gminny Ośrodek Pomocy w Słupnie
6.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej. -Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupnie wynika, że do końca 2015r. pięcioro dzieci umieszczonych było w spokrewnionej rodzinie zastępczej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupnie.
7.	Współfinansowanie pobytu dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej. -Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupnie wynika, że do końca 2015r. dwoje dzieci umieszczonych było w placówce opiekuńczo – wychowawczej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupnie.
8.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnym domu dziecka. -W 2015r. nie występowała potrzeba realizacji powyższego zadania.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupnie.
9.	Współfinansowanie pobytu dziecka w regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej. -W 2015r. nie występowała potrzeba realizacji powyższego zadania.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupnie.
10.	Współfinansowanie pobytu dziecka w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym -W 2015r. nie występowała potrzeba realizacji powyższego zadania.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupnie.
11.	Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienia potrzeb związanych z realizacją zadań dla Rady Gminy. -Powyższe zadanie realizowane było w formie półrocznych sprawozdań.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupnie.
12.	Podnoszenie kompetencji służb działających na rzecz dziecka i rodziny.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupnie.

	-W 2015r. powyższe zadanie nie było realizowane.	
13.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w rodzinach zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. -W 2015r. powyższe zadanie nie było realizowane.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupnie, Komisariat Policji w Płocku, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Placówki oświaty z terenu Gminy Słupno.
14.	Prowadzenie monitoringu sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. -W 2015r. powyższe zadanie były realizowane przez wymienionych w zadaniu partnerów.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupnie, Komisariat policji w płocku, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, placówki oświaty z terenu Gminy Słupno

Dla realizacji zadań zakłada się następujące działania:

Pomoc i wsparcie Asystenta rodziny. Wsparcie interdyscyplinarne.

W pracy z rodziną ważna jest profilaktyka. Zakłada się zatem kluczową rolę asystenta rodziny, którego zadania przedstawiają się następująco:

- przygotowaniu i złożeniu pism urzędowych w określonych instytucjach;
- nawiązywaniu kontaktów z pracownikami innych instytucji społecznych, poradni specjalistycznych czy organizacji pozarządowych;
- zwiększaniu motywacji klientów do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, kontynuowania nauki, czy poszukiwania pracy (współpraca z Działem Pracy ze Społecznością Lokalną);
- zwiększeniu motywacji do podjęcia terapii uzależnień, terapii rodzinnej, czy regularnego przyjmowania zalecanych leków;
- organizowaniu wsparcia materialnego;
- rozwiązywaniu codziennych trudności poprzez zwiększenie kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i załatwiania spraw urzędowych, gospodarowania czasem;
- poprawie relacji wewnątrzrodzinnych;
- podnoszeniu umiejętności opiekuńczo - wychowawczych oraz budowaniu autorytetu rodziców;
- podniesieniu poziomu higieny członków rodziny oraz estetyki wyglądu mieszkania;
- wzroście umiejętności gospodarowania budżetem domowym;
- odbudowaniu zdrowych postaw psychospołecznych.
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych(współpraca z Działem Pracy z Jednostką i Rodziną)

Poradnictwo specjalistyczne:

Praca z rodziną może być prowadzona w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, prawnego), treningu umiejętności wychowawczych dla rodziców, psychoedukacji, mediacji. Narzędziem wzmocnienia rodziny może być również doradztwo w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, dbałości o higienę osobista i otoczenia.

Tam, gdzie jest to możliwe, praca w ramach Programu powinna opierać się o pełną współpracę z rodziną.

Niezwykle ważnym elementem jest również dostęp rodziny do pomocy prawnej, szczególnie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Pomoc w formie rodzin wspierających:

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzona osobom z bezpośredniego otoczenia rodziny i dziecka. Zadania rodziny wspierającej to m. in. Pomoc w opiece nad dziećmi, prowadzenie gospodarstwa domowego, wspólne spędzanie czasu wolnego, Pomoc ta będzie wynikać z przyjętego i zaakceptowanego planu pomocy rodzinie, a zrealizowania będzie na podstawie zawartej umowy. Rodzina wspierająca może otrzymać zwrot kosztów świadczonej pomocy, co zostanie określone w umowie.

W celu podniesienia skuteczności oddziaływania rodzin wspierających, należy zadbać o ich przygotowanie poprzez poradnictwo oraz szkolenie.

Wsparcie materialne rodzin ubogich zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych:

Wsparcie materialne może polegać na objęciu dożywianiem wymagających tego dzieci i młodzieży, zapewnieniu pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom ubogim, pomocy w dostępie dzieci z rodzin wieloproblemowych do przedszkoli, pomocy w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły i podręczniki szkolne, udzielaniu dzieciom i młodzieży stypendiów szkolnych, współorganizowaniu wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży.

Partycypacja w kosztach umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej:

-10% wydatków na opiekę i wychowywanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej

-50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w rodzinie zastępczej.

IX. Źródła finansowania programu

1. Środki własne Gminy
2. Dotacja z budżetu Państwa
3. Środki pozabudżetowe

X. Monitoring i ewaluacja

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji programu polega na bieżącym analizowaniu oraz corocznym porównywaniu wartości określonych w Tabeli 1 i 2 oraz danych dotyczących przemocy w rodzinie, umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy kontynuować konkretne działania, czy je wzmożyć, czy też zmodyfikować.

Raport ewaluacji i monitoringu programu będzie sporządzonym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupnie w terminie do 31 marca każdego roku. W przypadku modyfikacji Programu założenia metodologii ewaluacji i monitoringu będą odpowiednio dostosowane.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY

Elżbieta Kuchta